

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 20 มกราคม 2563 (เวลา 15.00 น.)

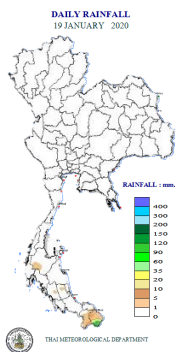
1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน เวลา 12.00 น.

บริเวณพื้นราบของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า อุณหภูมิจะลดลง 1-2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 14-21 องศาเซลเซียส ส่วนยอดดอยและยอดภูมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดอุณหภูมิต่ำสุด 2-14 องศาเซลเซียส สำหรับภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนล่าง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้นในระยะนี้

บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นระลอกใหม่กำลังปานกลางจากประเทศจีนได้แผ่ปกคลุมถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และทะเลจีนใต้แล้ว สำหรับคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกในระดับบนพัดพาความหนาวเย็นจากเทือกเขาหิมาลัยเคลื่อนเข้ามาปกคลุมภาคเหนือ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศเย็นถึงหนาวในตอนเช้าและอุณหภูมิจะลดลง สำหรับลมฝ่ายตะวันออก และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้และอ่าวไทยตอนล่าง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ม.ค. 63 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 20 ม.ค. 63

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	ที่ทำการ อ.แวง	นราธิวาส	40.0	ฝนตกหนัก
2	ที่ว่าการ อ.สุคิริน	นราธิวาส	32.5	ฝนตกปานกลาง
3	ที่ว่าการ อ.ศรีสาคร	นราธิวาส	9.8	ฝนตกเล็กน้อย
4	อบต.แม่รำพึง อ.บางสะพาน	ประจวบคีรีขันธ์	9.5	ฝนตกเล็กน้อย
5	ที่ว่าการ อ.ยี่งอ	นราธิวาส	5.6	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 63)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 45,416 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,608 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2562 (55,845 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73) น้อยกว่าปี 2562 จำนวน 10,429 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 17.08 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 82.78 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 30,651 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,776 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 19,349 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2562 (52,560 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74) น้อยกว่าปี 2562 จำนวน 9,784 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 14.83 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 74.21 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,150 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	10,845	44	4,100	23	75	1,001	434	43	335	37	83	25,825	11,279	44	4,435	23	14,547
ตอน.	12	8,368	4,159	50	2,624	39	218	1,998	1,045	52	900	49	230	10,367	5,204	50	3,525	41	5,163
กลาง	3	1,419	303	21	243	18	22	369	144	39	120	35	25	1,788	447	25	362	21	1,341
ตะวันออก	2	26,605	21,451	81	8,174	61	7	140	68	48	59	45	9	26,745	21,519	80	8,233	61	5,226
ตะวันออก	6	1,515	624	41	524	37	51	964	530	55	478	52	57	2,479	1,154	47	1,002	43	1,325
ใต้	4	8,194	5,395	66	3,685	57	39	668	419	63	366	59	43	8,863	5,814	66	4,051	57	3,048
รวม	35	70,926	42,776	60	19,349	41	412	5,140	2,640	51	2,258	48	447	76,067	45,416	60	21,608	41	30,651

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 10,648 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 43 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 3,952 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 22) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 1.43 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 23.64 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 14,223 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	5,406	40	1,606	17	0.11	0.10	7.00	7.00	8,056
สิริกิติ์	4,637	49	1,787	27	1.32	1.33	15.07	15.12	4,873
ภูมิพล+สิริกิติ์	10,043	44	3,393	22	1.43	1.43	22.07	22.12	12,929
แควน้อยฯ	398	42	355	41	0.00	0.00	1.12	1.12	541
ป่าสักชลสิทธิ์	207	22	204	22	0.00	0.00	0.45	0.45	753
รวมทั้งหมด	10,648	43	3,952	22	1.43	1.43	23.64	23.69	14,223

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 15 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯภูมิพล (17%) อ่างฯสิริกิติ์(27%) อ่างฯแม่กวอดมหารา (24%) อ่างฯแม่มอก (17%) อ่างฯจุฬารักษ์ (5%) อ่างฯอุบลรัตน์ (-6%) อ่างฯลำพระเพลิง (12%) อ่างฯมูลบน (30%) อ่างฯลำตะข (26%) อ่างฯลำนางรอง (16%) อ่างฯป่าสักชลสิทธิ์ (21%) อ่างฯทับเสลา (13%) อ่างฯกระเสียว (7%) อ่างฯคลองสิียด (16%) และอ่างฯหนองปลาไหล (20%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรน้ำอยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่าง ได้แก่ อ่างฯสิรินธร (84%) และ อ่างฯศรีนครินทร์ (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 210 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 195 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.27 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.93 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 75 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 75 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +13.45 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.27 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.58 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.58 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 33 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 18 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 32 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 1 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 5 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 5 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 4 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 5 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) ปิด และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 2 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 32 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 30 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) ปิด แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 16 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 16 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 73 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา พบว่า ทำนายนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และ ทำน้ากรมชลประทานสามเสน (สูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวัง) ทั้งนี้ กรมชลประทาน ได้บริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาความเค็ม โดยทำการผันน้ำ บางส่วนจากแม่น้ำแม่กลองมายังแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง										เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 ม.ค.	13 ม.ค.	14 ม.ค.	15 ม.ค.	16 ม.ค.	17 ม.ค.	18 ม.ค.	19 ม.ค.	19 ม.ค.		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.18	0.18	0.19	0.19	0.20	0.20	0.18	0.18	0.20	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปา ไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี	3.27	3.27	3.30	3.16	3.02	2.39	2.10	2.47	2.70	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตร ไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำน้ากรมชลประทานสามเสน กทม.	4.02	4.02	4.01	3.80	3.57	2.74	2.51	3.06	3.59	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

2.4 สถานการณ์น้ำในแม่น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 19 ม.ค. 63	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	1.95	-10.85
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	3.47	-12.53
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	0.92	-11.28
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	0.85	-11.15
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	1.45	-11.05
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.00	-12.50

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dwr.go.th

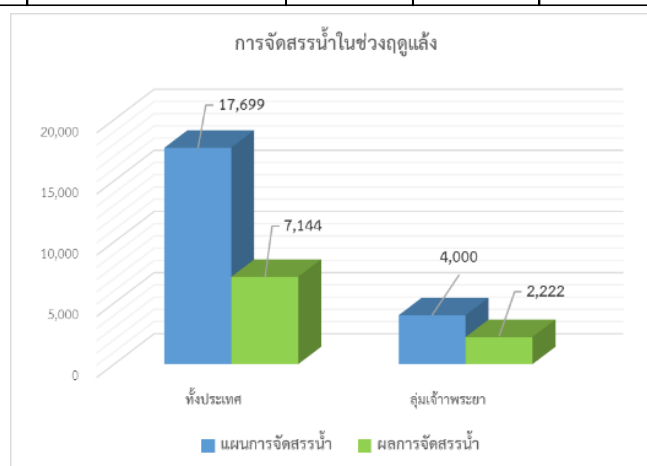
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (วันที่ 1 พ.ย.62 ถึง 30 เม.ย. 63) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 26,666 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 17,699 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 7,144 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 40 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้ใช้น้ำไป 2,222 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 2,222 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.63)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,300	6,999	7,881	519	17,699	7,144	40
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	2,335	515	-	4,000	2,222	56

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

ทั่วประเทศ จำนวน 7.21 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.54 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.67 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 1.64 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.59 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63 (ข้อมูล ณ 15 มกราคม 2563)

ทั่วประเทศ จำนวน 5.54 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.44 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.10 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.84 ของแผน

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 3.03 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2.68 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.35 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 184.76 ของแผน

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2562/63			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2562/63					
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	%ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	%พืชไร่ พืชผัก	รวม	%รวม
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	2.31	0.52	2.83	3.07	132.90	0.25	48.08	3.32	117.31
	นอกเขตชลประทาน	2.23	2.15	4.38	1.37	61.43	0.85	39.53	2.22	50.68
	รวม	4.54	2.67	7.21	4.44	97.80	1.10	41.20	5.54	76.84
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	-	-	-	1.76	NA*	0.05	NA*	1.81	NA*
	นอกเขตชลประทาน	1.05	0.59	1.64	0.92	87.62	0.30	50.85	1.22	74.39
	รวม	1.05	0.59	1.64	2.68	255.24	0.35	59.32	3.03	184.76

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมชลประทาน

NA* คือ ค่าที่ไม่นิยามทางคณิตศาสตร์

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเฝ้าติดตามสภาพอากาศอย่างต่อเนื่องและได้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเคลื่อนที่เร็วประจำปี 2563 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) สนามบินนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ 6 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 3 ชุด 2) สนามบิน อุตะภา จ.ระยอง ระหว่างวันที่ 9-15 มกราคม 2563 จำนวน 1 ชุด และ 3) สนามบินกองบิน 7 อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี ตั้งแต่วันที่ 17 – 21 มกราคม 2563 จำนวน 1 ชุด

ระหว่างวันที่ – พฤศจิกายน 2562 - 19 มกราคม 2563 ตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเคลื่อนที่เร็ว จำนวน 67 วัน มีการปฏิบัติการ 9 วัน 30 เที่ยวบิน มีฝนตก 8 วัน ในพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จ.อุทัยธานี(สว่างอารมณ์ ลานสัก ห้วยคต บ้านไร่) จ.สุพรรณบุรี(ด่านช้าง) จ.กาญจนบุรี(หนองปรือ) จ.นครสวรรค์(ตากฟ้า ไผ่ศาลี ท่าตะโก ชุมแสง) จ.ระยอง(บ้านค่าย ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ เขาชะเมา) จ.ชลบุรี(บ้านบึง หนองใหญ่) จ.นครศรีธรรมราช(ถ้ำพรหมรา ฉวาง ห้วยใหญ่) จ.สุราษฎร์ธานี(พระแสง) ดังนี้

วันที่	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	พื้นที่ที่มีการรายงานฝนตก
13 พ.ย. 62 (หน่วยฯ นครสวรรค์)	2	มีฝนตกเล็กน้อยบางพื้นที่ บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.อุทัยธานี (สว่างอารมณ์ ลานสัก ห้วยคต บ้านไร่) จ.สุพรรณบุรี(ด่านช้าง) จ.กาญจนบุรี (หนองปรือ) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำกระเสียว อ่างเก็บน้ำห้วยขุนแก้ว
26 ธ.ค. 62 (หน่วยฯ นครสวรรค์)	2	มีฝนตกเล็กน้อยเป็นบางแห่งบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ระยอง(ปลวกแดง) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำ อ่างเก็บน้ำดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล
10 ม.ค. 63 (หน่วยฯ ระยอง)	6	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางในบริเวณพื้นที่ จ.ระยอง(บ้านค่าย ปลวกแดง นิคมพัฒนา) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำ อ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำดอกกราย
11 ม.ค. 63 (หน่วยฯ ระยอง)	4	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางในบริเวณพื้นที่ จ.ระยอง(ปลวกแดง บ้านค่าย)และพื้นที่ลุ่มรับน้ำ อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่
12 ม.ค. 63 (หน่วยฯ ระยอง)	4	มีฝนตกเล็กน้อยในบริเวณพื้นที่ จ.ระยอง(นิคมพัฒนา ปลวกแดง)และพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำ ดอกกราย อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล
13 ม.ค. 63 (หน่วยฯ ระยอง)	4	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่ จ.ชลบุรี (บ้านบึง หนองใหญ่) และ จ.ระยอง(วังจันทร์ เขาชะเมา ปลวกแดง) และลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำประแสร์ อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล
14 ม.ค. 63 (หน่วยฯ นครสวรรค์)	2	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครสวรรค์(ตากฟ้า ไผ่ศาลี ท่าตะโก ชุมแสง)
14 ม.ค. 63 (หน่วยฯ ระยอง)	2	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ชลบุรี(บ้านบึง) และจ.ระยอง(ปลวกแดง) และพื้นที่ ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำหนองค้อ จ.ชลบุรี อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล จ.ระยอง
18 ม.ค. 63 (หน่วยฯ สุราษฎร์ธานี)	2	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง
19 ม.ค. 63 (หน่วยฯ สุราษฎร์ธานี)	2	มีฝนตกเล็กน้อย บางบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครศรีธรรมราช(ถ้ำพรหมรา ฉวาง ห้วยใหญ่) จ.สุราษฎร์ธานี (พระแสง)
ปฏิบัติการ 9 วัน	30 เที่ยวบิน	ฝนตก 8 วัน, 8 จังหวัด, 21 อำเภอ, 7 อ่างเก็บน้ำ

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูฝน ปี 2562 จำนวน 2,139 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ อุดมโคกบรีโคก จำนวน 300 เครื่อง ในพื้นที่ 36 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 139 เครื่อง ในพื้นที่ 20 จังหวัด
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 59 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 102 เครื่อง ในพื้นที่ 16 จังหวัด

เตรียมพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 106 คัน ได้แก่ ภาคเหนือ 24 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 22 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 28 คัน ภาคใต้ 14 คัน ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 18 คัน

7. ผลกระทบด้านการเกษตร

7.1 ภัยแล้ง ช่วงภัยเดือน ก.ย. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 63)

จังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว 20 จังหวัด จำนวน 101 อำเภอ 559 ตำบล 4,781 หมู่บ้าน 20 ชุมชน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย(14) น่าน(2) เพชรบูรณ์(6) อุทัยธานี(8) อุดรดิตถ์(3) พะเยา(5) จังหวัดสุโขทัย(4) นครพนม(1) มหาสารคาม(7) บึงกาฬ(4) หนองคาย(8) บุรีรัมย์(6) กาฬสินธุ์(1) นครราชสีมา(5) จังหวัดสกลนคร(8) กาญจนบุรี(6) ฉะเชิงเทรา(2) ชัยนาท(4) นครสวรรค์(6) และจังหวัดสุพรรณบุรี(4) และอยู่ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในประกาศเขตฯ 1 จังหวัด คือ จังหวัดขอนแก่น(18)

ผลกระทบด้านการเกษตรในเบื้องต้น

ด้านพืช ประสบภัย 21 จังหวัด เกษตรกร 252,377 ราย พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 2,267,702 ไร่ สำรวจพบความเสียหายแล้ว 20 จังหวัด เกษตรกร 111,120 ราย พื้นที่เสียหาย 1,152,596 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,012,978 ไร่ พืชไร่ 139,041 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 578 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 1,288.04 ล้านบาท จ่ายเงินช่วยเหลือแล้ว เกษตรกร 1,011 ราย พื้นที่ 5,770 ไร่ เป็นเงิน 6.43 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ยังไม่มีรายงานได้รับผลกระทบ

7.2 ภาวะฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง ช่วงภัยเดือน มิ.ย. 62 – ก.ย. 62 (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 63)

สำรวจพบความเสียหายแล้ว 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี กำแพงเพชร เชียงราย น่าน นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุดรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สระแก้ว ลพบุรี สระบุรี และจังหวัดพัทลุง จำแนกเป็นดังนี้

ด้านพืช พบความเสียหายแล้ว 19 จังหวัด เกษตรกร 460,379 ราย พื้นที่ 5,225,027 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4,417,910 ไร่ พืชไร่ 803,327 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 3,790 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 5,845.76 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 408,985 ราย พื้นที่ 4,475,624 ไร่ เป็นเงิน 5,010.84 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.72 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯ ปลัด 834.92 ล้านบาท (จังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิ อยู่ระหว่างกรมฯ ตรวจสอบเอกสาร)

ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ไม่มีรายงานพื้นที่ได้รับผลกระทบ

7.3 อุทกภัย ช่วงภัยวันที่ 24 ส.ค. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ม.ค. 63)

สำรวจพบความเสียหายแล้วรวมทั้งสิ้น 31 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ แพร่ น่าน พิจิตร พิษณุโลก แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ตราด ปราจีนบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี จำแนกเป็นดังนี้

ด้านพืช สำรวจพบความเสียหายแล้ว 30 จังหวัด เกษตรกร 244,786 ราย พื้นที่เสียหายสิ้นเชิงรวม 2,043,672 ไร่ ได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบฯ เกษตรกร 241,494 ราย พื้นที่ 1,994,172 ไร่ แยกเป็น ข้าว 1,776,925 ไร่ พืชไร่ 210,623 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 6,624 ไร่ วงเงินให้ความช่วยเหลือ 2,231.19 ล้านบาท (ไม่ผ่านประชาคม เกษตรกร 3,292 ราย พื้นที่ 49,499.88 ไร่ วงเงิน 54.55 ล้านบาท) จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ด้านประมง สำรวจพบความเสียหายแล้ว 24 จังหวัด เกษตรกร 13,520 ราย พื้นที่เสียหายสิ้นเชิงรวม 12,282 ไร่ (บ่อปลา 11,281 ไร่ และบ่อกุ้ง 1,002 ไร่) กระชัง 5,117 ตารางเมตร คิดเป็นวงเงิน 60.21 ล้านบาท จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ด้านปศุสัตว์ สำรวจพบความเสียหายแล้ว 13 จังหวัด เกษตรกร 1,058 ราย สัตว์ตายหรือสูญหายรวม 58,626 ตัว แยกเป็น โค-กระบือ 21 ตัว สุกร 79 ตัว และสัตว์ปีก 58,526 ตัว คิดเป็นวงเงิน 2.76 ล้านบาท แบ่งเป็น

- จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว 283 ราย สัตว์ตายหรือสูญหาย 25,518 ตัว เป็นเงิน 1.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.64 ของวงเงินทั้งหมด
- อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้เงินทดรองฯ ปลัด 1.39 ล้านบาท (จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ระหว่างกรมฯ ตรวจสอบเอกสาร)

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 8 ม.ค. 63)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว 2. โรคขอบใบแห้งข้าว 3. หนอนห่อใบข้าว 4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 5. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 6. แมลงบั่ว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุโขทัย กาฬสินธุ์ ตาก ลำปาง และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 2,050ไร่ การระบาดลดลง 1,381 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สงขลา) จำนวน 150 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สงขลา) จำนวน 18 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร ลำปาง และ สิงห์บุรี) จำนวน 4,407 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สิงห์บุรี) จำนวน 3 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (สุโขทัย) จำนวน 92 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 92 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ - ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมใช้ในฤดูกาลใหม่ และรณรงค์ให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ - แนะนำเกษตรกร เมื่อเริ่มมีการระบาดของหนอนห่อใบในแปลงข้าว ไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเกิน 5 กิโลกรัมต่อไร่ หรือปุ๋ยยูเรียไม่เกิน 10 กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งใส่ปุ๋ยในช่วงข้าวกำลังเจริญเติบโตและลดปริมาณปุ๋ยที่ใส่ โดยปุ๋ยสูตร 16-20-0 ใส่ไม่เกิน 30 กิโลกรัมต่อไร่ และกำจัดพืชอาศัย เช่น หญ้าข้าวนกเหยียน กสิขมพู หญ้าปล้อง หญ้าไซ และหญ้าชันกาด เป็นต้น - แนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 60 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 ชัยนาท 2 กข29 และ กข31 และไม่ควรปลูกพันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก และควบคุมระดับน้ำในนาได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์ จนถึงระยะตั้งท้องควบคุมน้ำในแปลงนา 7-10 วัน แล้วปล่อยขังทิ้งไว้ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาด - ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การเกิดโรคไหม้ครอง ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์ ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. หนอนปลอกเล็ก 3. หนอนหน้าแมว 4. ตัวแรด 5. ตัวงูหลาบ 6. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (กรุงเทพมหานครและ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 56 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และ ชุมพร) จำนวน 3 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 36 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี และสตูล) จำนวน 743 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 32 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และ สตูล) จำนวน 139 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 170 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของตัวแรด และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ - ให้ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนหน้าแมวทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กากคักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย - ใช้กากคักไฟโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย - ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดตัวแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน - สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกตัวแรด และตัวงูหลาบทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรค ลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา พิจิตร อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ สงขลา สตูล นครศรีธรรมราช พังงา สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และ ปัตตานี) จำนวน 9,526 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 241 ไร่ พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก มหาสารคาม สกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูมะพร้าว - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนพาราซ่าทำลายไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของตัวแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ - ปลอ่ยนแตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนผลิตขยายแตนเบียนบราคอน เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว - ปลอ่ยนแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่ - ใช้กากคักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับตัวแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดตัวแรด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. ตัวแรด	บุรีรัมย์ หนอง ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต สงขลา สตูล ปัตตานี และ ยะลา) จำนวน 27,765 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 16 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ตรัง ภูเก็ต นครนายก บุรีรัมย์ สงขลา สตูล ยะลา ภูเก็ต นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 10,037 ไร่ การระบาดลดลง 19 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นที่แพร่พันธุ์ของตัวแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ
ยางพารา	1. โรคกลากขาว 2. โรคใบร่วง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ปัตตานี ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ชุมพร และตรัง) จำนวน 2,384 ไร่ การระบาดลดลง 17 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สงขลา สตูล พังงา กระบี่ สุราษฎร์ธานี ยะลา ตรัง ปัตตานี และ นราธิวาส) จำนวน 557,678 ไร่ การระบาดลดลง 7,329 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคกลากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำที่ก่อให้เกิดความเสียหายช่วงฤดูฝน - ให้เกษตรกรชุดคลุมบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผิพบนบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาด - สำหรับโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมี โพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 3 ลิตรต่อต้น - สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีโดยวิธีฉีดพ่นลงดินด้วยสาร เบนนิล , โพรพิเนป, เฮกซาโคนาโซล, โพรพิโคนาโซล, ไทโอฟาเนต-เมธิล - จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา สายพันธุ์ NST009 เพื่อควบคุมการระบาดของโรคใบร่วงในยางพาราในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ตรัง และจังหวัดยะลา
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 2. ไรแดงมันสำปะหลัง 3. เพลี้ยหอย 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบไหม้ 7. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 8. แมลงงู	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี นครราชสีมา) จำนวน 240 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ลำปาง นครราชสีมา ศรีสะเกษ และ อุทัยธานี) จำนวน 7,129 ไร่ การระบาดคงที่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ นครสวรรค์ ลพบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว สุรินทร์ และอุบลราชธานี) จำนวน 56,633 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 630 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 21 ไร่ การระบาดคงที่	- รมณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน <i>Anagyrus lopezi</i> แผลงข้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่ - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และดักแด้แมลงงูหลง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีแสดงอาการโคนเน่าหัวเน่าระบาดรุนแรงมากโดยใช้สารเคมี ฟอสฟิทธิล อลูมิเนียม และ สารจืดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง และแนวทางเฝ้าระวังและป้องกันกำจัด - ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับโรคใบด่างมันสำปะหลัง ผ่านสื่อต่าง ๆ - จัดทำมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ให้เป็นแนวทางปฏิบัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและรายงานผลการสำรวจติดตามสถานการณ์ทุกสัปดาห์ - วางแผนการจัดการท่อนพันธุ์หรือการผลิตท่อนพันธุ์เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ระบาด - ศึกษาและวางแผนการผลิตศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงที่พาหะนำโรคใบด่างมันสำปะหลัง - ประสานงานกรมการค้าภายใน เพื่อให้ข้อมูลในการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง - จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และควบคุมการระบาด - ศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และควบคุมการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง อบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. ตัวหนวดยาว 3. แมลงนูนหลวง 4. โรคใบขาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 115 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ราชบุรี) จำนวน 22 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ - ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้ และตัวหนวดยาว และใช้เชื้อราชีวเวอเรีย และเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่พร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินหรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ - ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูกาลปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด จำนวน 474,910 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน 46,746 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน 428,164 ไร่ การระบาดลดลง 96,306 ไร่	- จัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาด - ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาการระบาดและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด - ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตราด) จำนวน 460 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 28 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด ให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่ - ให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มาและชุบท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมี - รณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ
ทุเรียน	1. หนอนเจาะลำต้น 2. หนอนเจาะผล 3. เพลี้ยแป้ง 4. เพลี้ยไฟ 5. ไรแดง 6. โรครากเน่าโคนเน่า 7. โรคราดำ 8. โรคราใบไหม้	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1,065 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 2,582 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2,582 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1,057 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ตราด และชุมพร) จำนวน 8,686 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 13 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนเจาะลำต้นทุเรียน และหนอนเจาะผล แนะนำให้สังเกตรอยแผลจากการวางไข่ และร่องรอยการทำลายของหนอนเจาะลำต้นและหนอนเจาะผล เก็บไข่และหนอนไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด ทำการกำจัดตัวเต็มวัยของตัวหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลุมๆ รอบต้นเพื่อกำจัดตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนเจาะลำต้นทุเรียนรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะเซพามิพริด 20% เอสพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไทอะมีโทแซม 25% ดับบลิวจี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นอัตรา 5 ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ 2 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน หรือทุกๆ 3 เดือน - เพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่มีเพลี้ยแป้งเพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเพื่อกำจัดเพลี้ยแป้ง การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไอออน (มาลาไอออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ คาร์บิล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไว้ตามกิ่ง สามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน - เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ - ไรแดง หมั่นสำรวจสถานการณ์ไรแดงและศัตรูธรรมชาติ โดยสำรวจ ๑๐% ของต้นทั้งหมด ๗ วันต่อครั้ง หากพบไรแดง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			ที่ยังมีชีวิต ๕ ตัวต่อใบ และใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ ๒๕ ต่อต้น ถือว่าใบถูกทำลายให้ดำเนินการควบคุมโดยใช้ระบบน้ำเหนือหรือเครื่องพ่นน้ำ ๑ - ๒ ชั่วโมงต่อวัน ให้ใบทุเรียนเปียกโชกทั่วทรงพุ่ม เพื่อลดปริมาณไรแดงในช่วงฤดูแล้งให้อยู่ในระดับต่ำ หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการใช้ควบคุมปริมาณไรแดงแอฟริกันในส่วนทุเรียน ได้แก่ โพรพาร์โกต์ 30% WP อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อามีทราซ 20% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เฮกซีไทอะซอกซ์ 2% EC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทั้งต้น โดยเฉพาะบริเวณยอดเมื่อพบไรแดงระบาด และงดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว ๑๔ วัน ควรมีการสลับชนิดเพื่อป้องกันไรแดงเกิดความต้านทาน - โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจกเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวัง โดยหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - โรคราดำ โรคใบไหม้ และโรคราสีชมพู ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 25 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่แสดงอาการของโรคราดำและโรคใบไหม้ ทุก ๆ 3 - 7 วัน เพื่อป้องกันกำจัดโรคราดำ และโรคใบไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ
มังคุด	1. หนอนซอนใบ 2. เพลี้ยแป้ง 3. เพลี้ยไฟ 4. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 21 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนซอนใบ แนะนำให้หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนซอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมังคุด จะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว เนื่องจากการทำลายของหนอนซอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อนให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - เพลี้ยแป้งและเพลี้ยไฟ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งและเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโปรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ - โรคใบจุด หากสำรวจพบอาการใบจุดประมาณ 10% ของจำนวนยอด ควรพ่นด้วยสารเคมีคาร์เบนดาซิม 50% ดับบลิวพี อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นทุกต้นที่เริ่มแตกใบยอด
ลำไย	1. โรคพุ่มไม่กวาด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 27 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม่กวาดให้ตัดกิ่งลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม่กวาด นำออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในทันที และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดโร เช่น โรโรพาโกต์ 30% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือก้ามะถันผง 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารอะมิทราซ 20% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร และให้พ่นสารป้องกันกำจัดโรซ้ำอีกครั้งเมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่ ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ต.ค. 61 – 9 ม.ค. 63)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 61 – 8 ม.ค. 63 รายงานพบโรคทั้งหมด 24 จังหวัด 41 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 12 จุด ในพื้นที่ 9 จังหวัด คือ สระแก้ว ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สุรินทร์ เพชรบุรี ราชบุรี และจังหวัดสงขลา ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม. รอบจุดเกิดโรคได้ รวมทั้งเร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมัน

9.2 โรคปากและเท้าเปื่อย ประจำวันที่ 13 ม.ค. 63

วันนี้ ไม่มีรายงานพบสัตว์ป่วยด้วยอาการโรคปากและเท้าเปื่อยเพิ่มเติม

ที่	วันที่เริ่มป่วย	ชนิดสัตว์ *กคร1	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ประวัติวัคซีน	ป่วย	ตาย	เสี่ยง	ผลตรวจ
ไม่มีรายงาน											

ตารางแสดงสถานการณ์โรคปากและเท้าเปื่อยสะสมปี 2563 การกระจายและการเปรียบเทียบ

จังหวัดที่สถานะโรคยังไม่สงบ (จำนวนสถานะควบคุมโรค/เฝ้าระวังโรค)		นครศรีธรรมราช (14/3) พัทลุง (10/1) ขอนแก่น (8/0) ปัตตานี (8/2) กระบี่ (4/3) ประจวบคีรีขันธ์ (4/0) ตาก (3/0) สงขลา (3/7) สตูล (2/1) นครปฐม (1/0) นราธิวาส (1/0) พังงา(1/0) ระนอง (1/0) ราชบุรี (1/2) สระบุรี (1/1) สุราษฎร์ธานี(1/4) กาญจนบุรี(0/1) ชุมพร (0/1) ร้อยเอ็ด (1/0) ลพบุรี (0/1) ลำปาง (0/1) ลำพูน (0/1)อุตรดิตถ์ (0/1) อุทัยธานี (0/2)			
ช่วงเวลา	พบโรค (ครั้ง)	สัตว์ป่วย (ตัว)	จังหวัด (จังหวัด)	สูงสุด 10 จังหวัดแรก (จำนวนครั้ง รายงานการพบโรค/จำนวนสัตว์ป่วยสะสม)	
30 วันย้อนหลัง	17	246	9	นครศรีธรรมราช (7/114) สงขลา (3/47) สุราษฎร์ธานี(1/20) กระบี่ (1/18) อุตรธานี (1/14) สตูล (1/14) ระนอง (1/13) ลำปาง(1/3) ร้อยเอ็ด(1/3)	
ปี 2563	0	0	0		
ปี 2562	195	10,148	40		
รายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ครั้ง)			Type A(0) Type O(0) Type O และ A(0) ไม่เก็บตัวอย่างรอยโรค (0) ไม่ทราบ Type(0) และรอผล Lab(0)		
ชนิดสัตว์ที่พบรายงานโรคตาม *กคร 1			โคเนื้อ(0/0) โคนม (0/0) กระบือ (0/0) แพะเนื้อ (0/0) สุกร (0/0) ไม่ทราบ (0/0)		

หมายเหตุ : *กคร1 คือ รายงานการเกิดโรคระบาดสัตว์เบื้องต้น

9.3 ไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในสัปดาห์นี้

9.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 21 ธ.ค. – 27 ธ.ค. 62) พบการระบาด 4 โรค ดังนี้

- โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร 32 ครั้ง แบ่งเป็น 1) ในหมู่มาก 29 ครั้ง ที่ประเทศลัตเวีย อังการี โรมาเนีย รัสเซีย และประเทศเกาหลีใต้ และ 2) ในสุกร 3 ครั้ง ที่ประเทศจีน และประเทศมอลโดวา
- โรค Glanders ในม้า 1 ครั้ง
- โรคนิวคาสเซิล ในนก 1 ครั้ง
- โรค Highly pathogenic avian influenza ในนก 1 ครั้ง